

DATUM 23 augustus 2010

AAN

VAN Memo

KOPIE

ONDERWERP concept advies externe veiligheid Bestemmingsplan Plas 1
Post UIT 2010/4333

M E M O

Beoordeling externe veiligheid Bestemmingsplan Plas 1

Aanleiding

De gemeente Cuijk is bezig met het Bestemmingsplan Plas 1, nabij het industrieterrein De Haven in Cuijk. Hier vinden ontwikkelingen plaats die voor externe veiligheid relevant kunnen zijn. In deze notitie worden de gevolgen voor de externe veiligheid en eventuele belemmeringen voor het plan in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van een bestemmingsplantekening van het gebied en het projectplan fase 1 d.d. 4 februari 2010.

Ontwikkelingen

Het plangebied omvat de plas die direct ten oosten van de A73 is gelegen. Deze plas is de vaarroute van de Maas naar de Kraaijenbergse plassen en de plas nabij de Heeswijkse Kampen. Deze plas wordt aan de oostzijde omsloten door het industrieterrein De Haven (ter hoogte van het voorste gedeelte van de Havenlaan) en de Keersluisweg. Hier zijn een roeivereniging, scouting en een (verenigings-)jachthaven gevestigd met een capaciteit van 150 boten. Door wijziging van het bestemmingsplan neemt de capaciteit toe tot 200 ligplaatsen.

Aan de noordzijde wordt de plas omsloten door een weiland en de maasdijk. Het weiland is ongeveer 2,5 ha en de bestemming hiervan wordt gewijzigd in een industriële bestemming. Het bedrijf Smals wil hier activiteiten ontplooiën.

Zowel aan de west- als aan de oostzijde liggen woonboten. De 5 woonboten langs de Oostermeerweg zijn in het verleden onder het overgangsrecht gebracht en krijgen in dit bestemmingsplan een positieve bestemming toegekend. Zij worden gezien als een 'bestaande objecten'. Aan de oostelijke oever van Plas 1 zijn 3 woonboten gelegen.

Beleid en regelgeving

De vertaling van de veiligheid naar de ruimtelijke inrichting rond transportassen wordt beschreven in de nota "Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen" (RNVGS, 1996). Hierin is aangegeven aan welke risiconormen moet worden voldaan bij transport van gevaarlijke stoffen. De nota geldt als interim-beleid voor de wettelijke verankering van de risiconormen voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Dit is uitgewerkt in de Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen (Circulaire RNVGS; voor het laatst gewijzigd op 01-01-2010).

Er bestaat nog geen wettelijke borging voor de normering van externe veiligheidsrisico's als gevolg van transporten. Wettelijke verankering voor vervoer over het spoor, wegen en het water, zal naar verwachting in 2010 plaatsvinden in het Besluit transportroutes externe veiligheid. Het ontwerpbesluit is inmiddels gepubliceerd.

De mogelijkheden voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over water en snelwegen zijn tevens beschreven in het ontwerp-Basisnet Water en ontwerp-Basisnet Weg, die naar verwachting in ongewijzigde vorm definitief worden vastgesteld. Bij beide Basisnetten gaat het er om een balans te vinden tussen het toekomstige vervoer van gevaarlijke stoffen op het hoofd(vaar-/rijks-)wegennet, de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen daar omheen en de veiligheid van burgers. Op het ontwerp-Basisnet als zodanig mag niet worden geanticipeerd; bepaalde elementen uit dit ontwerp zijn echter vervat in de Circulaire RNVGS.

De wijze van beoordelen van externe veiligheid als gevolg van risicovolle inrichtingen is vastgelegd in het Besluit Externe Veiligheid voor Inrichtingen (Bevi) en verder uitgewerkt in de Regeling Externe Veiligheid voor Inrichtingen (Revi).

Risicomaten

Voor het aspect externe veiligheid worden 2 risicomaten onderscheiden: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

- Het plaatsgebonden risico (PR) is gedefinieerd als de kans op overlijden van een denkbeeldig aanwezige persoon op een bepaalde plaats als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het PR wordt grafisch weergegeven door middel van contouren. Het plaatsgebonden risico is vastgelegd in een grenswaarde of een richtwaarde. Deze normen zijn vastgesteld op een kans van 10^{-6} (éénmiljoenste) per jaar dat een denkbeeldig aanwezig persoon overlijdt.
- Het groepsrisico (GR) wordt uitgedrukt in de kans op overlijden ineens van een groep personen als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt gepresenteerd in een curve waarbij de omvang van een groep personen wordt uitgezet tegen de kans dat die groep komt te overlijden. De normstelling voor het groepsrisico heeft een status van oriëntatiewaarde. Het groepsrisico moet worden verantwoord bij een toename van het groepsrisico of een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Daarbij wordt het gebied beschouwd waarbinnen nog 1% van de aanwezige personen kan komen te overlijden. Dit wordt ook wel het invloedsgebied van het groepsrisico genoemd.

Het Bevi en de Circulaire RNVGS maken onderscheid in kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Van elk object in de nabijheid van een risicovolle activiteit kan het PR worden berekend en kan worden beoordeeld of dit object zich al dan niet binnen het invloedsgebied bevindt. Voor kwetsbare objecten geldt het PR als een grenswaarde. Hieraan moet worden voldaan. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt het PR als een richtwaarde. Van deze richtwaarde kan gemotiveerd worden afgeweken. De Circulaire RNVGS kent ook nog een streefwaarde. Deze is uitsluitend van toepassing als sprake is van een bestaande situatie.

De bedrijfsgebouwen van Smals worden aangemerkt als beperkt kwetsbare objecten. Uitzondering hierop is mogelijk wanneer het bestemmingsplan tevens een kantoorgebouw groter dan 2.500 m² oppervlakte of bestemd voor meer dan 50 werknemers toestaat. In dat geval is het een kwetsbaar object.

De jachthaven wordt gezien als dagrecreatie en is derhalve een beperkt kwetsbaar object. De woonboten worden vanwege de beperkte bebouwingsdichtheid eveneens als beperkt kwetsbaar gezien (artikel 1 lid 1 onder a van het Bevi).

Risicobronnen in het plangebied

Transport van gevaarlijke stoffen over het water

Over de Maas worden onder andere gevaarlijke stoffen vervoerd. De Maas wordt in de circulaire aangemerkt als een ‘zwarte vaarweg’. Deze vaarwegen verbinden de chemische clusters met elkaar, het achterland en de noord-zuidverbindingen. In de circulaire wordt er vanuit gegaan dat op deze vaarwegen de plaatsgebonden risicocontour niet buiten de waterlijn komt. De PR-contour ligt dus niet in het plangebied.

Omdat het bestemmingsplan de komst van (beperkt) kwetsbare objecten toestaat, is het noodzakelijk om het groepsrisico te verantwoorden. Voor een eerste beoordeling van de hoogte van het groepsrisico wordt gebruik gemaakt van de bevindingen die in het advies over het bestemmingsplan “Industrieterrein Haven Cuijk (RMB, projectnr. 74300080 d.d. 17 maart 2010) zijn gedaan. In dit advies wordt onderbouwd dat het groepsrisico van dat bestemmingsplan verwaarloosbaar klein is.

Het groepsrisico van het bestemmingsplan Plas 1 wordt hoofdzakelijk gewijzigd door de komst van Smals. Uitgaande van de kengetallen uit de ‘Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico’, wordt voor bedrijfsbestemmingen uitgegaan van een gemiddelde personendichtheid van 1 persoon per 100 m². De activiteiten van Smals, zijn zeer arbeidsextensief. Wanneer Smals de activiteiten verplaatst of uitbreidt op de nieuwe locatie, wordt een veel beperkter aantal personen verwacht dan op basis van de voornoemde kengetallen. De uitbreiding of verplaatsing van Smals heeft daarom een beperkte invloed op het groepsrisico, dat na vaststelling van het bestemmingsplan Plas 1 eveneens verwaarloosbaar klein is.

Geadviseerd wordt ter beheersing van het groepsrisico om in het bestemmingsplan bedrijvigheid met een grote personendichtheid (bijvoorbeeld grote kantoren of publieksfuncties) te beperken.

Transport van gevaarlijke stoffen over de weg

Transport over de weg vindt plaats via de Lange Linden en via de A73. Het transport over de Lange Linden betreft het transport van dieselolie naar het bedrijf OWTC. Hiervoor geldt een invloedsgebied van circa 30 meter. Het bestemmingsplan ligt binnen dit invloedsgebied maar er zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten gelegen binnen dit invloedsgebied, zodat dit transport niet relevant is voor het bestemmingsplan.

Het transport over de A73 wordt gevormd door brandbare en giftige vloeistoffen en brandbare en giftige gassen. In de herziene Circulaire RNVGS wordt de A73 aangemerkt als een weg waarvoor het maatgevende scenario wordt veroorzaakt door brandbare gassen (zoals LPG). Er is geen PR-contour (10⁻⁶) aanwezig. De hoogte van het groepsrisico wordt met name veroorzaakt door deze brandbare gassen. Dit betekent dat met name de wijzigingen binnen 200 meter van de snelweg van invloed zijn op de hoogte van het groepsrisico. Binnen dit gebied liggen 5 woonboten en iets meer dan de helft van het weiland waar Smals mogelijk wordt bestemd. Op basis van deze inschatting kan worden geconcludeerd dat het groepsrisico na vaststelling van het bestemmingsplan zeer beperkt is.

Risicovolle bedrijvigheid

Er is geen risicovolle bedrijvigheid in de nabijheid van het plan. Het meest nabijgelegen risicovolle bedrijf (O.W.T.C.) heeft geen invloedsgebied dat over het plangebied reikt.

Conclusie en aanbevelingen

Conclusie

Op basis van de globale bestemmingsplankaart en beschrijving van het plan (projectplan fase 1) is globaal bekeken welke invloed de wijziging van bestemmingsplan Plas 1 heeft op de externe veiligheid. Geconstateerd is dat er geen plaatsgebonden risico (10-6) te verwachten is van het vervoer van gevaarlijke stoffen over het water en de weg.

Het bestemmingsplan leidt tot een toename van het groepsrisico. Het groepsrisico dient daarom in het bestemmingsplan te worden verantwoord. Er is globaal beoordeeld welke invloed het bestemmingsplan heeft op het groepsrisico. Zowel het groepsrisico als gevolg van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Maas als de A73, zijn na realisatie van het bestemmingsplan zeer beperkt.

Aanbevelingen

Op basis van de globale plannen kunnen de gevolgen voor de externe veiligheid globaal worden geschat. Voor het vervolgtraject wordt geadviseerd om:

- Het groepsrisico te berekenen op basis van een verder uitgewerkt bestemmingsplan;
- Te overwegen om het groepsrisico te borgen (met behulp van de staat van bedrijvigheid of in de voorschriften);
- De Regionale brandweer om advies te vragen (ondermeer over mogelijke maatregelen);
- Een verantwoording van het groepsrisico op te nemen in de toelichting bij het bestemmingsplan Plas 1.

